

trateze... Dacă l-ar pofti la nuntă pe doctor, nu vor rămâne mesenii fără mincare? Ce te faci dacă acestuia îi vine în minte să „trateze” după obicei și găinile ce se vor servi la nuntă? Și, rind pe rind, oaspeții pomeniți de Păcală se fac, prin cugetările acestuia, cunoscuți spectatorilor cu deprinderile lor bune sau rele.

Nu toate programele prezentate de brigăzile artistice de agitație sînt la același nivel artistic (desigur, și sprijinul acordat acestei brigăzi de Alexe Marcovici, actor din Ploești, a contribuit la succesul ei). Și e păcat că sărăcia mijloacelor artistice dă programul unora dintre brigăzi, folosirea șabloanelor în zugrăvirea aspectelor pozitive ale vieții satului — în contrast cu verva și umorul cu care sînt tratate aspectele negative — ca și abaterea pe alocuri de la linia folclorică a programelor sub influența estradei — ce nu-și găsește aici locul potrivit — scad din valoarea acestor manifestări atît de prețuite altminteri.

Cu cit vor fi mai mulți slujitori ai artei care, asemeni actorului din Ploești, vor dăru-i din priceperea lor cite puțin și acestui frate mai mic al teatrului — care e brigada artistică de agitație — va crește odată cu valoarea artistică eficacitatea programelor prezentate de aceste formații. Căci e important să spunem că acest gen de gazetă vie a prins foarte mult și își dovedește utilitatea. Intr-adevăr, la concurs s-au prezentat 1680 de brigăzi din întreaga țară. Sînt 1680 de colective modeste, cu instructori și actori ale căror nume nu spun poate nimic celor ce nu trăiesc între hotarele satului, dar care prin curajul și vioiciunea lor, aduc un prețios aport la strădania întregii noastre arte de a cultiva noul în conștiința oamenilor.

Ancuța MAICAN

Marele preot

Cine ar avea cinismul sau răutatea să curme, printr-o vorbă legănată sau printr-o ripostă sceptică, bucuria unui director de teatru, bunăoară, fericit de a constata propășirea și bunele realizări ale instituției pe care o conduce! Exprimată cu măsură, în accente sincere și în cuvinte simple, bucuria aceasta n-ar putea fi decît molipsitoare. Totuși, oricît de îndreptățit prin realizări de seamă, sentimentul se alterează cînd e proclamat în sunete ascuțite de trombă și în răpăit ritual de tobe, și dă naștere unor efecte și reacții inverse.

Cel puțin așa s-ar întimpla celui care ar citi, într-un singur articol, fraze ca acestea, repetate la nesfîrșit:

„Prezentarea premierelor în actuala stagiune teatrală a prilejuit teatrului o seamă de succese...

„Astfel, prima premieră... a constituit un remarcabil succes al colectivului teatrului nostru...

„A doua premieră... a constituit cea mai de seamă realizare a teatrului în actuala stagiune...

„Spectatorii au urmărit cu satisfacție creațiile deosebit de valoroase ale actorilor...

„De mare valoare artistică sînt decorurile...

„Spectacolul tineresc... a constituit unul din cele mai mari succese de public pe care le-a obținut teatrul nostru în actuala stagiune teatrală...

„Următoarea piesă... a adus colectivului de interpreți și teatrului un meritat succes...

„Prin prezentarea spectacolului... teatrul... își încheie cu succes șirul premierelor din actuala stagiune teatrală...”

„Turneele întreprinse... au constituit pentru noi adevărate succese...”

Succese, succese, succese! Delirul e-n toi, beția a prins într-o horă amețitoare actori, premiere, directori, decoruri, regizori, deplasări și toate celelalte.

Mic, acru și verzui, un aliniat sparge pentru o clipă armonia:

„Rutina, spiritul meșteșugăresc, vedețismul și îngimfarea, superficialitatea, insuficiențele în ce privește cultura artistică și cupoasterea vieții, sînt adversari cu care mai avem uneori de furcă”.

Și totuși, succese! Spirala are un moment bulmac de suspensie, pe urmă, își reia cu avînt traectoria.

Teatrul a fost deseori asemuit unui templu. Dar această simplă metaforă poate duce la concluzia că directorul e un Mare Preot care, la saturnaliile fiecărei stagiuni, aprinde tîmbla suficienței și a laudelor de sine?

Metafora singură nu, desigur, dar lectura bilanțului intitulat *La sfîrșitul unei stagiuni teatrale* („Făclia”, Cluj, nr. 3039), din păcate, da...

R. C.

○ seară la revistă...

...ar trebui să se intituleze noul spectacol al Ansamblului de Estradă, pentru că sub titlul mare *O seară la Estradă*, scrie: *revistă* în două acte de T. Mușatescu, I. Berg, I. Nichifor, N. Stroe, Dinu Moiescu.

Cred că genul „estradă” este superior genului „revistă”, însă nu există nici o interdicție să se joace și revistă în Calea Victoriei nr. 174, după cum nimeni nu cred că ar protesta dacă ar vedea cîndva aici și comedii într-un act de sau după Caragiale, Bacalbașa, Ranetti, Brăescu, Monnier, Labiche, Courteline și alții. Revista are, de altfel, o tradiție destul de veche la noi.

Alecsandri și Millo, Caragiale însuși, Iacob Negruzzi și, după ei, o pleiadă de satirici mai mărunți dar de multe ori plini de spirit, au practicat genul, cu foarte ascuțite trimiteri la actualitate (intr-o revistă de prin 1924, erou negativ principal era fostul rege Carol I). În același timp, revista are și o tradiție rea, relativ mai nouă. Anii dinaintea ultimului război au adus masiv pe scenele de revistă imundități și mai ales umorul gnatuit, divertismentul domestic, fuga de actualitate.

Din păcate, nu tradiția sfârșitului secolului trecut se întrevede în revista actuală, ci oarecari semne de nostalgie după umorul spelb, fără idei. Cupletele pe care le spune N. Stroe cu neistovită tinerețe și voinție sînt ceva mai reușite, dar în genere se oscilează în materie de text între o manieră cam prețioasă, aparent „subțire”, cu încercări de poezie spirituală à la A. Mirea, și banalități care nasc cu atît mai puțin zîmbete.

N. Dînescu, regizorul, s-a înțeles cu Mia Steriade, autoarea costumelor, și cu Al. Caramanlău, scenograful, să construiască un cadru plastic fastuos. Îi ȳade însă adesea spectacolului ca fracul tatălui pe trupul neimplinit încă al fiului. Ba chiar, într-o împrejurare, am avut impresia că textul și-a pierdut pînă și valoarea de pretext, tabloul realizat pe scenă fiind altceva decît cel sugerat de text. Un cetățean alb cu cămașă de mătase și cu o ghirlandă de flori pe după gît cîntă la chitara electrică în avanscenă, în timp ce o numeroasă figurație colorată măsliniu intonează un fel de litanie dulceagă sub palmieri. Prospectul pentru

eventualii turiști în insulele Havai pare a fi sursa principală de inspirație plastică. În această ambianță, erupția lui Didi Ionescu în costumaș de baie — urmărită de un colonialist feroce și transpirat — pentru a rosti un cuplet economico-politic, e hilară, dar autorii montării au urmărit un efect eroico-tragic.

Regia are și ingeniozități tinerești, firește, dar se vede că a fost stingherită de textul pușintel și mai ales de un număr exagerat de mare de actori și cîntăreți slabi. Secundanții lui N. Stroe dintr-un tablou intitulat probabil „Conștiința” (la primele spectacole, nu se tipărise încă programul) se incurcă printre decoruri, nu știu pe unde să iasă din scenă și-și flutură miinile, înțepenindu-le apoi brusc, amîndouă odată. Nu se înțelege deci: un cuvînt din zece spuse de cei doi prezentatori. Un duet fără măcar o singură voce alternează cu un terțet firav de tot și cu soliști care par a face exerciții de canto cu fața la public, arborînd un zîmbet unic și cu desăvîrșire fix, pregătît din culise. Toată bucuria de a-i revedea pe N. Stroe, Dan Demetrescu, Zizi Șerban, Elena Burmaz, dar e păcat ca la cel dintîi ansamblu de estradă al țării să apară pe scenă, alături de ei, atît de mulți nepregătiți sau netalentați, în timp ce elemente de valoare, care și-ar avea locul aici, se îrosesc prin alte părți.

O seară la estradă nu pare de loc un progres calitativ față de *Cer cuvîntul* sau *O călătorie pe note*. Se așteaptă cu speranță alte seri, mai vesele și — dacă se poate — ceva mai pline de viață.

V. S.